

**Storumans
kommun**

LUSPIE

Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst

Komplement till lagstiftning och stöd för handläggning

Antagna av Kommunstyrelsen 2026-03-31 § 28

Giltighetstid: Från och med 2026-06-01 och tillsvidare, revideras vid behov.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Färdtjänst.....	5
2.1 Rätt till färdtjänstillstånd	5
2.1.1. Resor med annan betalare	5
2.2 Prövning av tillstånd.....	6
2.2.1 Ansökan.....	6
2.2.2 Behovsbedömning	6
2.3 Tillståndets omfattning	7
2.3.1 Bokning och samordning av resor.....	7
2.3.2 Geografiska begränsningar	7
2.3.3 Giltighetstid.....	7
2.3.4 Färsätt	7
2.3.5 Färdtjänstens servicenivå.....	8
2.4 Ledsagare och ledarhund/servicehund	8
2.4.1 Ledarhund och servicehund.....	9
2.5 Medresenär	9
2.5.1 Medföljande barn	9
2.6 Framkomlighet och föreskrifter	9
2.7 Övriga villkor.....	9
2.7.1 Bagage.....	9
2.7.2 Sällskapsdjur	9
2.7.3 Uppehåll under resan.....	9
2.7.4 Trapphjälp/bärhjälp	10
2.8 Avgifter.....	10
2.8.1 Egenavgifter färdtjänst	10
2.9 Bomkörning.....	10
2.10 Återkallelse av tillstånd	10
2.10.1 Överträdelse av villkor och föreskrifter för färdtjänst	10
2.11 Sekretess	11
2.12 Överklagan.....	11
3. Riksfärdtjänst	12
3.1 Rätt till riksfärdtjänstillstånd	12
3.1.1 Resor med annan betalare.....	12

3.1.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer	13
3.2 Prövning av tillstånd	13
3.2.1 Ansökan	13
3.1.2 Behovsbedömning	13
3.3 Tillståndets omfattning	14
3.3.1 Samordning av resa	14
3.3.2 Färdsätt	14
3.3.3 Anslutningsresa	14
3.4 Ledsagare	14
3.4.1 Ledarhund och servicehund	15
3.5 Medresenär	15
3.6 Framkomlighet och föreskrifter	15
3.7 Övriga villkor	15
3.7.1 Anpassning av restid	15
3.7.2 Bagage	15
3.7.3 Sällskapsdjur	15
3.7.5 Trapphjälp/bärhjälp	15
3.7.6 Uppehåll under resan	15
3.7.7 Bomkörning	16
3.7.8 Ombokning	16
3.8 Avgifter	16
3.9 Återkallelse av tillstånd	16
3.10 Sekretess	16
3.11 Överklagan	16

1. Inledning

Dessa riktlinjer är ett komplement till Lag om färdtjänst (1997:736) och Lag om riksfärdtjänst (1997:735) som reglerar rätten till färdtjänst och riksfärdtjänst.

Kommuner får förena tillstånd till färdtjänst och riksfärdtjänst, särskild kollektivtrafik, med föreskrifter och villkor i skäligen omfattning. Dessa riktlinjer anger generella föreskrifter och villkor för färdtjänst och riksfärdtjänst samt för färdtjänstens utformning och servicenivå i Storumans kommun.

Riktlinjerna ska även fungera som ett stöd vid handläggning av ärenden som rör färdtjänst och riksfärdtjänst i syfte att främja rättssäkerhet och likabedömning.

Riktlinjerna kan inte inskränka något som regleras i lagstiftningen. Beslut om rätt till färdtjänst eller riksfärdtjänst fattas alltid efter individuell prövning och riktlinjerna utgör inte någon begränsning i detta.

Kollektivtrafiken nationellt, regionalt och lokalt förändras och utvecklas löpande vilket kan påverka samordning och integration mellan allmän och särskild kollektivtrafik. Detta kan komma att påverka färdtjänstens utformning och rätten att resa med färdtjänst.

Riktlinjerna beslutas av kommunstyrelsen.

Egenavgifter i färdtjänsten fastställs av kommunfullmäktige.

2. Färdtjänst

Tillstånd till färdtjänst ska meddelas den som på grund av funktionshinder¹, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer. (Lag (1997:736) om färdtjänst)

Om ett funktionshinder föreligger beror på vilka följder funktionsnedsättningen medför i vardagslivet. I lagen anges inte vilka funktionshinder som avses. Av lagens formulering framgår dock att det ska finnas ett samband mellan funktionshindret, som uppstår av funktionsnedsättningen, och svårigheter att förflytta sig och/eller att resa. Den som kan, även med vissa svårigheter, resa med allmänna kommunikationsmedel, har inte rätt till färdtjänst.

2.1 Rätt till färdtjänstillstånd

Grundläggande kriterier för färdtjänstillstånd är:

- Sökanden är folkbokförd i Storumans kommun.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som gör att den sökande har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som bedöms varaktigt i minst tre månader från ansökningstillfället.

Exempel på omständigheter som *inte* berättigar till färdtjänst är:

- det saknas kollektivtrafik eller turtätheten är dålig²
- avsaknad av körkort eller bil
- svårigheter att ta sig till ett specifikt resmål
- ovana att använda kollektivtrafiken eller att tiderna inte passar
- svårt att göra inköp eller bära matkassar
- tillfälligt funktionshinder som beräknas vara mindre än tre månader.

Hög ålder är i sig inte ett tillräckligt skäl för att bevilja färdtjänstillstånd.

2.1.1. Resor med annan betalare

Tillstånd till färdtjänst omfattar inte transporter som på annat sätt bekostas av det allmänna eller resor där organisation, företag eller annan betalningsansvarig finns, till exempel:

- Sjukresor
- Resor till och från skola och anpassad skola där rätt till skolskjuts föreligger
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun

---

¹ Den begränsning som en funktionsnedsättning orsakar en person i relation till omgivningen benämns funktionshinder. En funktionsnedsättning är, enligt Socialstyrelsen, en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

² Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer är enligt lagens förarbeten ingen grund för att bevilja tillstånd till färdtjänst. Färdtjänstlagens inriktning är istället att genom att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig ska antalet färdtjänstresenärer minska.

- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter; verksamhetsresor³
- Tjänsteresor

2.2 Prövning av tillstånd

2.2.1 Ansökan

Ansökan om färdtjänst kan ske muntligt, skriftligt samt digitalt via kommunens e-tjänst. Om den enskilde inte själv kan ansöka kan ansökan göras av ett ombud. Med ombud menas en person som har rätt att helt eller delvis föra talan för någon, även i dennes frånvaro, till exempel god man eller förvaltare. Ombud ska bifoga fullmakt tillsammans med ansökan.

Om den sökande är under 18 år företräds denne av sina lagliga ställföreträdare. Om det är möjligt, baserat på sökandes funktionsnedsättning, ålder, och mognadsnivå, ska barnet ges möjlighet att uttrycka sig med avseende på sin ansökan.

Vid gemensam vårdnad ska vårdnadshavarna vara överens om åtgärder som gäller barnet, så även när det gäller att ansöka om färdtjänstillstånd.

2.2.2 Behovsbedömning

Utredning och beslut om individuella tillstånd till färdtjänst sker på delegation från ansvarig nämnd, kommunstyrelsen. Dokumentationsplikt föreligger enligt 27 § FL 2017:900.

Rätt till färdtjänstillstånd utreds och bedöms individuellt utifrån det funktionshinder respektive sökandes funktionsnedsättning orsakar. Färdtjänstillståndet kan anpassas efter olika funktionshinder och behov hos de sökande.

Ett intyg från legitimerad vårdpersonal ska alltid bifogas till ansökan som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till färdtjänstillstånd. Det är den sökandes ansvar att inkomma med de handlingar som handläggaren efterfrågar. Vid palliativ vård eller svår/akut sjukdom kan undantag göras genom att kommunen kan ta emot ett muntligt utlåtande (MUL) av legitimerad vårdpersonal.

2.2.2.1 Behovsbedömning barn och unga

Barn och unga under 18 år prövas i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning och utifrån barnets bästa.

Om barnets svårigheter i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, faller barnets möjligheter att förflytta sig under föräldraansvaret.

Om barnets svårigheter i huvudsak beror på ett funktionshinder, föreligger inte föräldraansvar beträffande barnets möjligheter att förflytta sig.

Barn ska ges möjlighet att ge uttryck för sina önskemål, behov och åsikter i den mån detta är lämpligt och möjligt utifrån barnets mognadsnivå och funktionsnedsättning.

---

³ Färdtjänst är ämnad för enskilda personers privatresor. När en kommunal verksamhet anordnar en verksamhetsresa i form av en gruppresa medges inte färdtjänst. Verksamhetsresor bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader, eller av brukarna själva.

2.3 Tillståndets omfattning

Tillståndet kan i skäligen omfattning förenas med villkor och föreskrifter om:

- Vilket färd sätt som får användas
- Inom vilket område resor får göras
- Under vilken period tillståndet gäller
- När på dygnet resor får göras
- Hur många resor tillståndet omfattar. Enligt 9§ Lag (1997:736) om färdtjänst får dock sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl.
- Servicenivå
- Vid fredstida krissituationer, krigsfara eller ytterst krig kan Storumans kommun komma att begränsa färdtjänsten utefter aktuellt läge. Till exempel om det skulle bli drivmedelsbrist så kan kommunen besluta om att färdtjänstresenärer endast får åka nödvändiga resor under en viss period.

Om det finns särskilda skäl kan tillståndet förenas med ytterligare villkor.

2.3.1 Bokning och samordning av resor

Färdtjänstresor ska planeras och så långt det är möjligt samordnas så att de blir effektiva och därför kan färdtjänsten komma både 60 minuter senare eller tidigare än önskat. Detta anges då i samband med beställningen av resan.

Färdtjänst får bokas när som helst under dygnet och bör beställas minst en timme innan planerad avfärd för att samordning av resan ska kunna ske. Resor med specialfordon ska beställas innan kl. 13 dagen före avresa.

2.3.2 Geografiska begränsningar

Färdtjänst kan endast nyttjas inom Storumans kommun

Undantag från färdtjänstområdet kan ske om den färdtjänstberättigade bor i utkanten av kommunen och närmaste serviceort ligger i en annan kommun kan så kallade *serviceresor* tillåtas inom ramen för färdtjänstillståndet efter särskild prövning.

För övriga resor till andra kommuner hänvisas den sökande att göra en ansökan om riksfärdtjänst.

2.3.3 Giltighetstid

Ett färdtjänstillstånd beviljas för viss tid, utifrån sökandes funktionsnedsättning och dess varaktighet. Personer över 85 år med en varaktig funktionsnedsättning kan få ett färdtjänstillstånd som gäller tills vidare.

Det är den enskildes ansvar att ansöka om nytt tillstånd i god tid.

2.3.4 Färd sätt

Samordning av färdtjänstresor sker regelmässigt där det är möjligt. Resenären kan därmed få samåka hela eller delar av sträckan. Tillstånd för ensamåkning kan i speciella fall beviljas med hänsyn till den sökandes funktionsnedsättning. Dessa färdtjänstillstånd, som ger den resande

rätt att undantas från samplanerade resor, beviljas restriktivt och kan medges för den som inte ens kan genomföra en färdtjänstresa med ledsagare eller särskild placering i fordonet.

Färdtjänst beviljas i normalfallet med personbil (taxi). Den som inte kan förflytta sig själv in i en personbil, inte ens med hjälp av annan person, och därmed inte kan genomföra en resa med färdtjänst på annat sätt än sittande i sin rullstol kan beviljas specialfordon. För den som i färdtjänsttillståndet fått beviljat resa i sitt hjälpmedel så ska detta hjälpmedel vara godkänt (av tillverkaren) för detta ändamål. Det är den färdtjänstberättigade som ansvarar för att säkerställa att sådan information finns.

Hjälpmedel som ska användas på resmålet, men inte behövs för att genomföra själva resan, det vill säga tiden i fordonet, berättigar inte till specialfordon.

2.3.4.1 Liggande transport

Liggande transport medges inte.

2.3.5 Färdtjänstens servicenivå

Om behov föreligger ska föraren hjälpa till vid i- och urstigning samt hjälpa till vid i- och urlastning av bagage och hjälpmedel samt hjälpa till med säkerhetsbälte.

Om behov föreligger ska den resande få hjälp från hämtningsadressen, lägenhetsdörr eller liknande till fordonet och från fordonet till avlämningsadress, port/entrédörr.

Om resenär inte infinner sig på avtalad tid för hämtning ska denne eftersökas.

Chauffören ska vid behov se till att resenären går in på rätt adress och vid behov se till att någon tar emot resenären.

2.4 Ledsgare och ledarhund/servicehund

Ledsagare kan beviljas färdtjänstresenär om funktionshindret medför behov av hjälp för att genomföra själva resan och detta inte kan tillgodoses av den service som ges av chauffören. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas.

Behov av hjälp enbart på resmålet berättigar inte till ledsagare.

Ledsagaren får inte själv vara färdtjänstberättigad. Ledsagaren ska kunna tillgodose de behov tillståndsinnehavaren har för att kunna genomföra resan.

Ledsagaren ska åka från och till samma adress som den färdtjänstberättigade.

Barn under 6 år som har färdtjänsttillstånd får inte resa utan vuxens sällskap, vilket är obligatoriskt under hela resan. Den medföljande personen stiger på och kliver av på samma ställe som det färdtjänstberättigade barnet och åker med barnet såsom ledsagare, utan kostnad.

Tillstånd till ledsagare för den färdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för Kommunstyrelsen att tillhandahålla ledsagare. Ansökan om ledsagare kan göras via socialtjänstlagen

2.4.1 Ledarhund och servicehund

Certifierad ledarhund/servicehund får medfölja avgiftsfritt. Om ledarhund/servicehund ska medfölja ska detta finnas reglerat i färdtjänsttillståndet samt anges vid beställning av resa. Hund ska transporteras i enlighet med Jordbruksverkets regler samt placeras avskilt från hjälpmedel för att undvika skaderisk.

2.5 Medresenär

Färdtjänstberättigade, utan beslut om ledsagare, får ta med sig maximalt en (1) vuxen medresenär på resan utan särskild prövning. Medresenären erlägger egenavgift motsvarande färdtjänstberättigad resenär.

Vid beställning av färdtjänstresa ska den färdtjänstberättigade ange om medresenär ska medfölja.

Medresenären ska åka från och till samma adress som den färdtjänstberättigade.

2.5.1 Medföljande barn

Färdtjänstberättigad har rätt att avgiftsfritt ta med sig maximalt två barn (2) under sju år. Om barnet är sju år eller äldre eller om fler barn medföljer ska egenavgift för barn erläggas.

2.6 Framkomlighet och föreskrifter

Färdtjänstresenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för färdtjänsten. Med detta menas att färdtjänsten inte kan ansvara för att till exempel forcera olika typer av hinder såsom snövallar, fordon som står så att färdtjänsten ej kommer fram och dylikt. Om resenär ej kommer till avtalad plats på avtalad tid ska denne eftersökas.

Resenären ska respektera de eventuella begränsningar som färdtjänsttillståndet omfattar.

2.7 Övriga villkor

2.7.1 Bagage

Bagage inklusive gånghjälpmedel får medföras upp till 25 kg och 50 volymliter. Utöver bagage får förskrivet hjälpmedel som resenären är i behov av för att kunna genomföra själva resan i fordonet alltid medföras, under förutsättning att det ryms inom beviljat fordonsslag.

2.7.2 Sällskapsdjur

Färdtjänst ska i största möjliga mån samordnas varmed ambition om samåkning i stor utsträckning förekommer. Vid färdtjänstresor får sällskapsdjur därmed inte medföras på grund av risk för allergi.

2.7.3 Uppehåll under resan

Kollektivtrafik kännetecknas av samåkning utan uppehåll, förutom vid hållplatser. Uppehåll medges därför inte heller vid färdtjänstresor. Vid uppehåll räknas fortsatt resa efter uppehållet som en ny resa.

2.7.4 Trapphjälp/bärhjälp

Trapphjälp/bärhjälp medges inte.

2.8 Avgifter

Avgifter regleras i kommunallagen 2 kap. 6 § enligt självkostnadsprincipen, vilket innebär att avgifterna ska vara skäligen, samt i färdtjänstlagen 11 §, och de får inte överstiga den kostnad som kommunen har för att tillhandahålla tjänsten.

Avgifter får inte tas ut utöver det som beslutats av kommunfullmäktige i Storumans kommun.

2.8.1 Egenavgifter färdtjänst

Egenavgiften består av en rörlig del som motsvarar Länstrafikens taxa för barn respektive vuxen (ej ungdom, senior etc.), för aktuell sträcka, samt av ett fast påslag som motsvarar Serviceresors bokningsavgift per resa.

Om avresetiden blir mer än 20 minuter försenad utifrån överenskommen tid behöver den resande inte betala någon egenavgift för den aktuella sträckan. Den resande kontaktar själva serviceresor för reducering av egenavgiften.

2.9 Bomkörning

Om färdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokar eller av någon annan anledning inte genomför beställd färdtjänstresa betraktas detta som en bomkörning. Eventuell avgift för bomkörning regleras mellan färdtjänstresenär eller dennes ombud och Storumans kommun. För ej avbokad resa kan kommunen komma att debitera resenären full kostnad för resan och debitering kan ske för enskild bomkörning eller för flera bomkörningar under en period.

2.10 Återkallelse av tillstånd

Ett färdtjänsttillstånd kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns eller om tillståndsinnehavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter som finns för färdtjänsten.

Återkallelse av färdtjänsttillstånd får ej delegeras. Beslut om återkallelse av färdtjänsttillstånd ska tas i ansvarig nämnd, i Storumans kommun är detta Kommunstyrelsen. Beslut om återkallelse är överklagbart.

2.10.1 Överträdelse av villkor och föreskrifter för färdtjänst

Kommunen har rätt att återkalla ett färdtjänsttillstånd om innehavaren gör sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de villkor och föreskrifter som gäller för färdtjänsttillståndet.

Utåtagerande/våldsamt uppträdande i fordonet av färdtjänstresenär, hot mot medresenärer och chaufför samt skadegörelse av fordon och fordonsutrustning betraktas som allvarlig överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

Bomresor, resor där färdtjänst beställs och resenären sedan inte kommer ut till fordonet, betraktas som överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

Att färdtjänstberättigad låter obehöriga nyttja färdtjänst betraktas som överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

Att använda färdtjänsten till resor som på annat sätt bekostas av det allmänna (se punkt 2.3), till exempel till och från läkarbesök eller annan sjukvårdande behandling, sjukgymnastik, tandläkare eller terapibehandling (vilka definieras som sjukresor⁴ och i normalfallet bekostas av Region Västerbotten), betraktas som överträdelse av föreskrifter och villkor för färdtjänsten.

2.11 Sekretess

Uppgifter om enskilda beslut om färdtjänst, tillstånd eller utredning gällande färdtjänst får inte lämnas ut utan prövning. Detta regleras i 29 kap 6 § OSL 2009:400.

Bestämmelserna medger dock att nödvändiga uppgifter får lämnas till beställningscentral för transporter eller trafikutövare för att själva transporten ska kunna genomföras. Skälen till varför tillståndsinnehavaren har tillstånd får dock inte lämnas ut.

Sekretessen kan efterges av den som omfattas av den. I sådana fall bör skriftlig fullmakt inhämtas från den som skyddas av sekretessen.

2.12 Överklagan

Om den sökande är missnöjd med ett beslut kan det överklagas till förvaltningsrätten. Vid avslag och delavslag skickas informationen om hur man överklagar tillsammans med beslutet. Överklagandet ska skickas till Storumans kommun inom tre veckor från det att den sökande fick ta del av beslutet. Om överklagandet inkommit i rätt tid skickas överklagan vidare till förvaltningsrätten som gör en prövning av ärendet. Om den sökande eller kommunen är missnöjd med förvaltningsrättens dom kan domen överklagas till kammarrätten. Ett överklagande ska innehålla ett yrkande om prövningstillstånd. Kammarrättens dom kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

---

⁴ En person behöver inte vara beviljad färdtjänst för att beviljas sjukresor. Regleras efter någon lag?

3. Riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst avser resor från en kommun till en annan kommun inom Sverige. Riksfärdtjänst kan beviljas personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Folkbokföringskommunens uppgift är inte att anordna resor utan att ersätta reskostnader över vad som betraktas som normalt på billigast möjliga sätt. Kraven för riksfärdtjänst är högre ställda än för färdtjänst.

Kollektivtrafikens tillgänglighet är under ständig utveckling och detta har medfört ett större serviceutbud i form av ledsagning och individuell service för personer med funktionsnedsättning. Kan en person med funktionsnedsättning resa på egen hand med den hjälp och service som ges, ska denne inte beviljas riksfärdtjänst.

Den som fått ett beslut om riksfärdtjänst ansvarar själv för att beställa resan enligt anvisning av handläggare.

3.1 Rätt till riksfärdtjänsttillstånd

Grundläggande kriterier för tillstånd till riksfärdtjänst är:

- Sökanden ska vara folkbokförd i Storumans kommun.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som orsakar ett stort och varaktigt funktionshinder som gör att resan för den sökande är särskilt kostsam.
- Sökanden har en funktionsnedsättning som orsakar ett funktionshinder som bedöms varaktigt i minst sex månader. Bedöms funktionshindret endast vara tillfälligt föreligger ingen skyldighet att meddela tillstånd.
- Ändamålet med resan ska vara rekreation eller fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet (inte t ex arbete eller utbildning).
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun.
- Resan görs i första hand med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, i andra hand taxi och i tredje hand ett för ändamålet särskilt anpassat fordon.

3.1.1 Resor med annan betalare

Tillståndet omfattar inte transporter som på annat sätt bekostas av det allmänna eller resor där organisation, företag eller annan betalningsansvarig finns.

- Sjukresor
- Resor för personer i arbetslivsrelaterad rehabilitering
- Resor för personer folkbokförda i annan kommun
- Resor för asylsökande flyktingar
- Resor i samband med vistelse i kriminalvårdsanstalt
- Resor inom olika verksamheter
- Tjänsteresor
- Övriga resor som bekostas av det allmänna (stat, kommun, landsting)

3.1.1.1 Verksamhetsresor

Riksfärdtjänst är ämnad för enskilda personers privatresor. När en kommunal verksamhet anordnar en verksamhetsresa i form av en gruppresor medges inte riksfärdtjänst.

Verksamhetsresor bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader, eller av brukarna själva.

3.1.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Avsaknad av, eller glest utbud av, allmänna kommunikationer är inte skäl för dyrare färdväg, såsom taxi eller specialfordon, för person som klarar av att resa med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.

Avsaknad av eller glest utbud av allmänna kommunikationer kan innebära att resan medför övernattningskostnader, detta bekostas då av resenären.

Tillstånd till riksfärdtjänst ska inte beviljas för resa med privatbil, hyrt fordon eller som ersättning till privatperson som transporterar sökanden.

3.2 Prövning av tillstånd

3.2.1 Ansökan

För ansökan om riksfärdtjänst gäller samma regler som i punkt 2.2.1.

3.1.2 Behovsbedömning

Utredning och beslut om individuella tillstånd till riksfärdtjänst sker på delegation från ansvarig nämnd, Kommunstyrelsen. Dokumentationsplikt föreligger enligt 27 § FL 2017:900.

Rätt till riksfärdtjänst utreds och bedöms individuellt utifrån de funktionshinder den sökande påverkas av.

Ett intyg eller muntligt utlåtande (MUL) från legitimerad vårdpersonal kan komma att efterfrågas till ansökan som en del i beslutsunderlaget. Intyget i sig berättigar inte till riksfärdtjänstillstånd. Det är den sökandes ansvar att inkomma med de handlingar som handläggaren efterfrågar.

Hög ålder är i sig inte ett tillräckligt skäl för att bevilja riksfärdtjänstillstånd, det är funktionshindret som är avgörande.

Att en person är berättigad till färdtjänst är inget kriterium för att beviljas riksfärdtjänst.

Vid fredstida krissituationer, krigsfara eller ytterst krig kan Storumans kommun komma att begränsa riksfärdtjänsten utefter aktuellt läge.

3.1.2.1 Behovsbedömning barn och unga

Vid behovsbedömning av riksfärdtjänst för barn gäller samma regler som i punkt 2.2.2.1.

3.3 Tillståndets omfattning

Ett beslut om riksfärdtjänstillstånd gäller normalt för en enstaka resa eftersom bedömning av möjlighet att resa till normala kostnader måste göras utifrån de förutsättningar som gäller för varje tid och sträcka. Generella tillstånd kan beviljas efter särskild prövning för resor som kommer ske mellan samma adresser, ett flertal gånger, under en tidsperiod av 12 månader. Tillstånd beviljas inte för resor som redan genomförts.

3.3.1 Samordning av resa

Om riksfärdtjänst beviljats med taxi eller specialfordon ska resorna i största möjliga mån samordnas. Detta innebär att resenären kan få samåka på hela eller delar av sträckan och att resan kan ta minst lika lång tid som en resa med allmänna kommunikationer. Resan ska dock inte ta avsevärt mycket längre tid än om den skett med allmänna kommunikationer.

Tillstånd för ensamåkning kan i speciella fall beviljas med hänsyn till den sökandes funktionsnedsättning. Dessa färdtjänstillstånd, som ger den resande rätt att undantas från samplanerade resor, beviljas restriktivt och kan medges för den som inte ens kan genomföra en riksfärdtjänstresa med ledsagare eller särskild placering i fordonet.

3.3.2 Färdsätt

En resa med riksfärdtjänst kan innefatta flera olika färdsätt. Det är funktionshindrets svårighetsgrad som avgör vilket färdmedel som får användas. Tillstånd ska ges till det alternativ som gör resan möjlig att genomföra för tillståndsinnehavaren och som är minst kostsamt för kommunen. Utgångspunkt är alltid allmänna kommunikationer med ledsagare.

3.3.2.1 Liggande transport

Den som endast kan genomföra en resa liggandes kan få ett tillstånd till riksfärdtjänst som medger liggande transport.

3.3.3 Anslutningsresa

Vid riksfärdtjänstresa med allmänna kommunikationer kan den sökande hänvisas till färdtjänst för ev. anslutningsresa om den sökande innehar färdtjänstillstånd. I annat fall ska anslutningsresa anordnas av kommunen om den riksfärdberättigades funktionshinder medför sådant behov.

3.4 Ledsagare

Ledsagare kan beviljas om funktionshindret medför behov av hjälp för att genomföra själva resan utöver vad som erbjuds av trafikbolag och trafikutövare. Om en tillståndsinnehavare inte kan genomföra en resa med en ledsagare kan tillstånd för ytterligare en ledsagare beviljas.

Behov av hjälp enbart på resmålet berättigar inte till ledsagare.

Ledsagaren ska kunna tillgodose de behov tillståndsinnehavaren har för att kunna genomföra resan.

Tillstånd till ledsagare för den riksfärdtjänstberättigade innebär ingen skyldighet för Kommunstyrelsen att tillhandahålla ledsagare. Ansökan om ledsagare kan göras via socialtjänstlagen. Kommunen står för ledsagarens kostnad för själva resan tur och retur mott uppvisande av kvitto.

3.4.1 Ledarhund och servicehund

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som i punkt 2.4.1. I övrigt gäller trafikföretagens regler.

3.5 Medresenär

Medresenär för resa med riksfärdtjänst beviljas inte.

3.6 Framkomlighet och föreskrifter

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon ska resenären på egen hand ta sig till och från överenskommen plats för att bli upphämtad eller avlämnad. Resenären hämtas och lämnas på en plats som är tillgänglig för entreprenören. Med detta menas att riksfärdtjänsten inte ansvarar för att till exempel forcera olika typer av hinder såsom snövallar, fordon som står så att riksfärdtjänsten ej kommer fram och dylikt.

Om resenär ej kommer till avtalad plats på avtalad tid ska denne eftersökas.

3.7 Övriga villkor

3.7.1 Anpassning av restid

För att samordna resor med taxi och specialfordon behöver restiden ibland förskjutas.

För resor med flyg och tåg gäller den avresetid som har det lägsta biljettpriset. Vill resenären resa annan tid får denne själv stå för merkostnaden för sig själv och ledsagaren.

3.7.2 Bagage

Bagage får medföras i den mängd respektive trafikföretag och tillstånd om färdtjänst medger. Utöver bagage får förskrivet hjälpmedel som resenären är i behov av för att kunna genomföra själva resan, det vill säga tiden i fordonet/fordonen, under förutsättning att det ryms inom beviljat fordonsslag. Resenärens behov av hjälpmedel på resmålet utgör inte grund för beviljande av dyrare färd sätt.

3.7.3 Sällskapsdjur

Vid riksfärdtjänstresor med taxi och specialfordon gäller samma regler som i punkt 2.7.2. I övrigt gäller trafikföretagens regler.

3.7.5 Trapphjälp/bärhjälp

Trapphjälp/bärhjälp medges inte.

3.7.6 Uppehåll under resan

Vid riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon gäller samma regler som i punkt 2.7.3. Avsteg från detta kan endast göras med hänsyn till den riksfärdtjänstberättigades funktionshinder och efter särskild prövning. I övrigt gäller trafikföretagens regler.

3.7.7 Bomkörning

Om riksfärdtjänstresenär eller dess ombud inte avbokat eller av någon annan anledning inte genomför beställd riksfärdtjänstresa med taxi eller specialfordon betraktas detta som en bomkörning. Eventuell avgift för bomkörning regleras mellan resenär eller dennes ombud och leverantör.

3.7.8 Ombokning

Vid ombokning av bokad resa står resenären för ev. ombokningsavgift och mellanskillnad. Kostnaden regleras mellan resenären/ombudet och kommunen.

3.8 Avgifter

Egenavgifter för riksfärdtjänst är beslutade av regeringen. Den som beviljats riksfärdtjänst betalar egenavgift direkt till utövaren i anslutning till resan när så är möjligt. Är det inte möjligt att riksfärdtjänstresenären erlägger egenavgift själv i anslutning till resan kommer kommunen fakturera resenären för egenavgiften alternativt ersätta riksfärdtjänstresenären för överskjutande kostnader mot uppvisande av kvitto.

3.9 Återkallelse av tillstånd

Samma regler gäller som i punkt 2.10.

3.10 Sekretess

Samma regler gäller som i punkt 2.11.

3.11 Överklagan

Om den sökande är missnöjd med ett beslut kan det överklagas till förvaltningsrätten. Vid avslag och delavslag skickas informationen om hur man överklagar tillsammans med beslutet. Överklagandet ska skickas till Storumans kommun inom tre veckor från det att den sökande fick ta del av beslutet. Om överklagandet inkommit i rätt tid så skickas överklagan vidare till förvaltningsrätten som gör en prövning av ärendet. Om den sökande eller kommunen är missnöjd med förvaltningsrättens dom kan domen överklagas till kammarrätten. Ett överklagande ska innehålla ett yrkande om prövningstillstånd. Kammarrättens dom kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.